ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ

ք. Երևան 08.06.2022թ.

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի

թիվ ՍՑ-ՆԳ-2022/249

Հայաստանի Հանրապետության գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը՝ ի դեմս Գրիգոր Ներսիսյանի, ուսումնասիրելով Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության 20.05.2022թ. թիվ 26/26-1/9235-2022 գրությամբ «Մոսե-Արամ» ՍՊ, «ՆԻԿԴԱՎ ԳՐՈՒՊ» ԲԲ, «Վիռա» ՍՊ և «Շինտեխնիկա» ՍՊ ընկերություններին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված ընթացակարգով ներկայացված հիմքերը, պարզեցի հետևյալը.

1. **<u>ՀՀ ֆինանսների նախարարության ներկայացրած փաստերը և պահանջը.</u>**

ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը, Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի (հետայսու նաև՝ Պատվիրատու) 12.05.2022թ. թիվ Ե/01/814-22 գրության հիման վրա, 20.05.2022թ. թիվ 26/26-1/9235-2022 գրությամբ նախաձեռնել է «Մոսե-Արամ» ՍՊ, «ՆԻԿԴԱՎ ԳՐՈՒՊ» ԲԲ, «Վիռա» ՍՊ և «Շինտեխնիկա» ՍՊ

ընկերություններին (հետայսու նաև՝ Ընկերություններ) գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու ընթացակարգ:

2. <u>«Մոսե-Արամ» ՍՊ, «ՆԻԿԴԱՎ ԳՐՈՒՊ» ԲԲ, «Վիռա» ՍՊ և «Շինտեխնիկա» ՍՊ ընկերությունների կողմից ներկայացված փաստարկները և դիրքորոշումը.</u>

«Մոսե-Արամ» ՍՊ, «ՆԻԿԴԱՎ ԳՐՈՒՊ» ԲԲ, «Վիռա» ՍՊ և «Շինտեխնիկա» ՍՊ ընկերությունների կողմից ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի սույն որոշումը կայացնելու օրվա դրությամբ գրավոր դիրքորոշում չի ներկայացվել:

Ընկերությունները, պատշաճ ծանուցված լինելով ՍՑ-ՆԳ-2022/249 ընթացակարգի շրջանակներում 08.06.2022թ. ժամը 10:40-ին հրավիրված նիստի վերաբերյալ, չեն ապահովել իրենց ներկայացուցիչների մասնակցությունը նիստին:

3. <u>Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի կողմից ներկայացված փաստարկները և դիրքորոշումը.</u>

Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամը, ՀՀ ֆինանսների նախարարությանն ուղղված 12.05.2022թ. թիվ Ե/01/814-22 գրությամբ, հայտնել է հետևյալը.

«Տեղեկացնում ենք, որ Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի (այսուհետ՝ հիմնադրամ) կողմից 2022 թվականի ապրիլի 6-ին հրապարակվել է ՋԳՀ-ԱՇՁԲ-2022/2 ծածկագրով ընթացակարգի (այսուհետ՝ ընթացակարգ) հրավերը, որի հայտերի բացումը տեղի է ունեցել 2022 թվականի ապրիլի 13-ին:

Ընթացակարգին հայտ ներկայացրած «Մոսե-Արամ» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված փաստաթղթերում արձանագրվել են անհամապատասխանություններ, որոնք շտկելու նպատակով ուղարկվել է ծանուցում: Սահմանված ժամկետում «Մոսե-Արամ» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացվել են լրամշակված փաստաթղթերը, սակայն ներկայացված դիմում-հայտարարությունը՝ Հավելված 1-ը, կրկին ներկայացվել է առանց էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ հաստատման:

Ընթացակարգին հայտ ներկայացրած «ՆԻԿԴԱՎ ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ-ի կողմից ներկայացված փաստաթղթերում արձանագրվել են անհամապատասխանություններ, որոնք շտկելու նպատակով ուղարկվել է ծանուցում: Սահմանված ժամկետում «ՆԻԿԴԱՎ

ԳՐՈՒՊ» ԲԲԸ-ի կողմից ներկայացվել են լրամշակված փաստաթղթերը, սակայն ներկայացված «Սարքերի և սարքավորումների նկարագիրը»՝ Հավելված 1.1-ը, ներկայացվել է հրավերի պահանջներին անհամապատասխան:

Ընթացակարգին հայտ ներկայացրած «Վիռա» ՍՊԸ-ի և «Շինտեխնիկա» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված փաստաթղթերում արձանագրվել են անհամապատասխանություններ, որոնք շտկելու նպատակով ուղարկվել է ծանուցում: Սահմանված ժամկետում «Վիռա» ՍՊԸ-ի և «Շինտեխնիկա» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացվել են լրամշակված փաստաթղթերը, սակայն ներկայացված «Սարքերի և սարքավորումների նկարագիրը»՝ Հավելված 1.1-ը, և ծավալաթերթ-նախահաշիվը ներկայացվել են հրավերի պահանջներին անհամապատասխան:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը, և համաձայն «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի՝ խնդրում ենք Ձեր հանձնարարականը համապատասխան ստորաբաժանմանը սահմանված կարգով ընթացք տալ:

Կից ներկայացվում է վերոգրյալ ընկերությունների կողմից ներկայացված հայտերի, ներկայացված ծանուցումների, ծանուցումների պատասխանների, հայտերի գնահատման արդյունքների հաստատման նիստի արձանագրության պատճենները»:

Պատվիրատուն, պատշաճ ծանուցված լինելով ՍՑ-ՆԳ-2022/249 ընթացակարգի շրջանակներում 08.06.2022թ. ժամը 10:40-ին հրավիրված նիստի վերաբերյալ, չի ապահովել իր ներկայացուցչի մասնակցությունը:

4. <u>ՍՑ-ՆԳ-2022/249 ընթացակարգի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը.</u>

ՍՑ-ՆԳ-2022/249 ընթացակարգի քննության համար էական նշանակություն ունեն հետևյալ փաստերը.

1. Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի կողմից հայտարարվել է «ՋԳՀ-ԱՇՁԲ-2022/2» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ (հետայսու նաև՝ Ընթացակարգ), որին մասնակցելու նպատակով, ի թիվս այլ մասնակիցների, հայտ են ներկայացրել «Մոսե-Արամ» ՍՊ, «ՆԻԿԴԱՎ ԳՐՈՒՊ» ԲԲ, «Վիռա» ՍՊ և «Շինտեխնիկա» ՍՊ ընկերությունները:

2. Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի 29.04.2022թ. նիստի թիվ 2 արձանագրության համաձայն՝ նիստը տեղի է ունեցել 2022 թվականի ապրիլի 13-ից 29-ը:

3. Նույն արձանագրության համաձայն՝ Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովն արձանագրել է անհամապատասխանություններ «Մոսե-Արամ» ՍՊ, «ՆԻԿԴԱՎ ԳՐՈՒՊ» ԲԲ, «Վիռա» ՍՊ և «Շինտեխնիկա» ՍՊ ընկերությունների կողմից ներկայացված հայտերում, մասնավորապես՝ վերջիններիս կողմից ներկայացված Հավելված 1.1-ում՝ «Սարքերի և սարաքավորումների նկարագրում», իրական շահառուների վերաբերյալ հայտարարագրի ձևում և ծավալաթերթ-նախահաշվում և որոշում կայացրել ծանուցել Ընկերություններին՝ առաջարկելով մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում շտկել արձանագրված անհամապատասխանությունները:

4. Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովը նույն արձանագրության համաձայն որոշում է կայացրել Ընկերությունների հայտերն անբավարար գնահատելու և մերժելու վերաբերյալ:

5. Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամը, ղեկավարվելով ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ. N 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի 45-րդ կետի դրույթով, Ընկերությունների տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով, լիազորված մարմնին ներկայացրել է 20.05.2022թ.՝ թիվ 26/26-1/9235-2022 գրությամբ:

5. ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի հիմնավորումները և եզրահանգումը.

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձ Գրիգոր Ներսիսյանս, ուսումնասիրելով ՀՀ ֆինանսների նախարարության 20.05.2022թ. թիվ 26/26-1/9235-2022 գրությունը, Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի 20.05.2022թ. թիվ 26/26-1/9235-2022 գրությունը՝ կից փաստաթղթերով, գործով առկա նյութերը, հայտնում եմ հետևյալը.

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (հետայսու նաև՝ Օրենք) 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի համաձայն՝ բացառությամբ նույն օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին, 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ կետերով նախատեսված ընթացակարգով գնում կատարելու դեպքերի, գնումների ընթացակարգերին մասնակցելու իրավունք չունեն այն անձինք, որոնք հայտը ներկայացնելու օրվա դրությամբ ներառված են գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում: Մասնակիցն ընդգրկվում է նշված ցուցակում, եթե ՝

ա. խախտել է պայմանագրով նախատեսված կամ գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորությունը, որը հանգեցրել է պատվիրատուի կողմից պայմանագրի միակողմանի լուծմանը կամ գնման գործընթացին տվյալ մասնակցի հետագա մասնակցության դադարեցմանը,

բ. որպես ընտրված մասնակից հրաժարվել է պայմանագիր կնքելուց,

գ. հայտերը բացելուց հետո հրաժարվել է գնման գործընթացին հետագա մասնակցությունից:

Օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասը սահմանում է, որ գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունքից զրկված մասնակցի վերաբերյալ ունեցած տեղեկությունների հիման վրա լիազորված մարմինը ընթացակարգ է նախաձեռնում գնումների հետ կապված բողոքներ քննող մարմնում՝ առանց վճարի: Տվյալ մասնակցի կարծիքը լսելուց հետո գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը սույն օրենքի 50-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված ժամկետում որոշում է կայացնում մասնակցին սույն հոդվածով նախատեսված ցուցակում ընդգրկելու վերաբերյալ: Անձը նշված ցուցակում ընդգրկվում է երկու տարի ժամկետով:

ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ. N 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (հետայսու նաև՝ Կարգ) 32-րդ կետի 19-րդ ենթակետի համաձայն՝ եթե մասնակցի՝ հրավերով նախատեսված գնումներին մասնակցելու իրավունք ունենալու մասին հավաստումը որակվում է որպես իրականությանը չհամապատասխանող, կամ մասնակիցը հրավերով սահմանված կարգով և ժամկետներում չի ներկայացնում հրավերով նախատեսված փաստաթղթերը կամ ընտրված մասնակիցը չի ներկայացնում որակավորման ապահովումը, ապա այդ հանգամանքը համարվում է որպես գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնված պարտավորության խախտում:

Կարգի 41-րդ կետով սահմանվում է, որ եթե հայտերի բացման և գնահատման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում մասնակցի հայտում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ, ապա հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին էլեկտրոնային եղանակով ծանուցում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը:

Ընդ որում Կարգի 42-րդ կետի համաձայն՝ եթե սույն կարգի 41-րդ կետով սահմանված ժամկետում մասնակիցը շտկում է արձանագրված անհամապատասխանությունը, ապա նրա հայտը գնահատվում է բավարար: Հակառակ դեպքում տվյալ մասնակցի հայտը գնահատվում է անբավարար և մերժվում է:

Կարգի 45-րդ կետով սահմանվում է, որ Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով նախատեսված հիմքերն ի հայտ գալու օրվան հաջորդող հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում պատվիրատուն տվյալ մասնակցի տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով, գրավոր ուղարկում է լիազորված մարմին, որը դրանք ստանալուն հաջորդող 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում նախաձեռնում է տվյալ մասնակցին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու ընթացակարգ:

Այսպես, Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի կողմից հայտարարվել է «ՋԳՀ-ԱՇՁԲ-2022/2» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ, որին մասնակցելու նպատակով, ի թիվս այլ մասնակիցների, հայտ են ներկայացրել «Մոսե-Արամ» ՍՊ, «ՆԻԿԴԱՎ ԳՐՈՒՊ» ԲԲ, «Վիռա» ՍՊ և «Շինտեխնիկա» ՍՊ ընկերությունները:

Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի 29.04.2022թ. նիստի թիվ 2 արձանագրության համաձայն՝ նիստը տեղի է ունեցել 2022 թվականի ապրիլի 13-ից 29-ը:

Նույն արձանագրության համաձայն՝ Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովն արձանագրել է անհամապատասխանություններ «Մոսե-Արամ» ՍՊ, «ՆԻԿԴԱՎ ԳՐՈՒՊ» ԲԲ, «Վիռա» ՍՊ և «Շինտեխնիկա» ՍՊ ընկերությունների կողմից ներկայացված հայտերում, մասնավորապես՝ վերջիններիս կողմից ներկայացված Հավելված 1.1-ում՝ «Սարքերի և սարաքավորումների նկարագրում», իրական շահառուների վերաբերյալ հայտարարագրի ձևում և ծավալաթերթ-նախահաշվում և որոշում կայացրել ծանուցել Ընկերություններին՝ առաջարկելով մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում շտկել արձանագրված անհամապատասխանությունները:

Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովը նույն արձանագրության համաձայն որոշում է կայացրել Ընկերությունների հայտերն անբավարար գնահատելու և մերժելու վերաբերյալ:

Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամը, ղեկավարվելով ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ. N 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի 45-րդ կետի դրույթով, Ընկերությունների

տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով, լիազորված մարմնին ներկայացրել է 20.05.2022թ.՝ թիվ 26/26-1/9235-2022 գրությամբ:

Այսպիսով՝ Ընթացակարգի հրավերի 1-ին մասի 8-րդ կետի 8.1, 8.2, 8.9, 8.10 և 8.14 ենթակետերի համաձայն՝

8.1 Հայտերի բացումը կկատարվի համակարգի միջոցով՝ սույն ընթացակարգի հայտարարությունը և հրավերը համակարգում հրապարակվելու օրվանից հաշված 7-րդ օրվա ժամը 10:00-ին:

(…)

8.2 Հայտերը գնահատվում են սույն հրավերով սահմանված կարգով:

Գնման ընթացակարգի չափաբաժինների քանակը յոթանասունհինգը չգերազանցելու դեպքում հայտերի գնահատումն իրականացվում է դրանց ներկայացման վերջնաժամկետը լրանալու օրվանից հաշված տաս, իսկ գերազանցելու դեպքում՝ տասնհինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Բավարար են գնահատվում սույն հրավերով նախատեսված պայմաններին համապատասխանող հայտերը, հակառակ դեպքում հայտերը գնահատվում են անբավարար և մերժվում են: Ընդ որում հայտերի բացման և գնահատման նիստում հանձնաժողովը մերժում է այն հայտերը, որոնցում բացակայում է գնային առաջարկները կամ դրանք ներկայացված են հրավերի պահանջներին անհամապատասխան, բացառությամբ սույն հրավերի 1-ին մասի 8.9 կետով սահմանված դեպքի:

8.9 Եթե հայտերի բացման և գնահատման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում մասնակցի հայտում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ, ներառյալ երբ հայտում ներառված՝ Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ հանդիսացող մասնակցի կողմից հաստատված փաստաթղթերը կամ դրանց մի մասը հաստատված չեն էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ, ապա հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին համակարգի միջոցով տեղեկացնում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը:

(…)

8.10 Եթե սույն հրավերի 8.9-րդ կետով սահմանված ժամկետում մասնակիցը շտկում է արձանագրված անհամապատասխանությունը, ապա վերջինիս հայտը գնահատվում է բավարար: Հակառակ դեպքում տվյալ մասնակցի հայտը գնահատվում է անբավարար և

մերժվում է, ներառյալ եթե մասնակիցը սույն հրավերով սահմանված ժամկետում չի ներկայացնում հայտի ապահովման բնօրինակը, իսկ ընտրված մասնակից է ճանաչվում հաջորդող տեղ զբաղեցրած մասնակիցը:

(…)

8.14 Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով նախատեսված հիմքերն ի հայտ գալու օրվան հաջորդող հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում պատվիրատուն տվյալ մասնակցի տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով, գրավոր ուղարկում է լիազորված մարմին, որը դրանք ստանալուն հաջորդող հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում նախաձեռնում է տվյալ մասնակցին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու ընթացակարգ: Ընդ որում, եթե մասնակցի գնումներին մասնակցելու իրավունք ունենալու մասին հավաստումը որակվում է որպես իրականությանը չհամապատասխանող կամ մասնակիցը սույն հրավերով սահմանված կարգով և ժամկետներում չի ներկայացնում հրավերով նախատեսված փաստաթղթերը, կամ ընտրված մասնակիցը չի ներկայացնում որակավորման ապահովումը, ապա այդ հանգամանքը համարվում է որպես գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնված պարտավորության խախտում:

Ընթացակարգի հայտարարությունը և հրավերը համակարգում հրապարակվել են 06.04.2022թ.-ին:

Այսպիսով՝ ուսումնասիրելով «ՋԳՀ-ԱՇՁԲ-2022/2» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի 29.04.2022թ. նիստի թիվ 2 արձանագրությամբ իրականացված գործողությունները և այն համադրելով կիրառման ենթակա իրավական կարգավորումների հետ՝ հարկ եմ համարում արձանագրել, որ ***<u>հնարավոր չէ փաստել, թե Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից Ընկերությունների ներկայացրած հայտերի՝ Ընթացակարգի հրավերի պահանջներին անհամապատասխանությունների արձանագրման, Ընկերություններին Կարգի 41-րդ կետի համաձայն՝ նույն օրը արձանագրված անհամապատասխանությունների վերաբերյալ ծանուցելու, ինչպես նաև արձանագրված անհամապատասխանությունների վերաբերյալ մեկ աշխատանքային օր տրամադրելու և անհամապատասխանությունները չշտկելու հիմքով Ընկերությունների հայտերը մերժելու վերաբերյալ որոշումները երբ են կայացվել, որպիսի պայմաններում հնարավոր կլիներ արձանագրել Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի գործողությունների իրավաչափությունը, ինչպես նաև որպես հետևանք</u>***

<u>Ընկերություններին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով նախատեսված հիմքերն ի հայտ գալը, որի հիման վրա էլ Պատվիրատուն, հիմք ընդունելով Կարգի 45-րդ կետով սահմանված դրույթը, Ընկերությունների տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով, ներկայացրել է լիազորված մարմնին:</u>

Այս տեսանկյունից հարկ եմ համարում արձանագրել հետևյալը.

«Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 41-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ նորմատիվ իրավական ակտի նորմը մեկնաբանվում է՝ հաշվի առնելով նորմատիվ իրավական ակտն ընդունելիս այն ընդունող մարմնի նպատակը՝ ելնելով դրանում պարունակվող բառերի և արտահայտությունների տառացի նշանակությունից, ամբողջ հոդվածի, գլխի, բաժնի կարգավորման համատեքստից, այն նորմատիվ իրավական ակտի դրույթներից, ի կատարումը որի ընդունվել է այդ ակտը, տվյալ նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված սկզբունքներից, իսկ այդպիսի սկզբունքներ սահմանված չլինելու դեպքում՝ տվյալ իրավահարաբերությունը կարգավորող իրավունքի ճյուղի սկզբունքներից:

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 23-րդ կետի համաձայն՝ գնման գործընթացը գնում կատարելու նպատակով գնումների մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված ընթացակարգերի, իրավունքների և պարտականությունների իրագործմանն ուղղված գործողությունների ամբողջություն է: Միաժամանակ գնումների գործընթացի կազմակերպման կարգը սահմանող ՀՀ կառավարության 05.04.2017թ. N 526-Ն որոշումը հստակ կարգավորում է գնման գործընթացի իրականացման կարգը՝ փուլ առ փուլ և ժամկետները:

Ընդ որում՝ համապատասխան ժամկետային սահմանափակումներ նախատեսելն ինքնանպատակ չէ և ուղղված է կամայականություններից խուսափելուն և գործողությունների ժամանակին իրականացնելուն, քանի որ յուրաքանչյուր դեպքում ուղղված է իրավունքների և պարտականությունների իրագործմանը:

Այսպիսով՝ Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով նախատեսված հիմքերն ի հայտ գալու օրվան հաջորդող հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում մասնակցի տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով, լիազորված մարմնին ուղարկելը Պատվիրատուի պարտականությունն է, այն իմպերատիվ դրույթ է, որի պահպանմամբ է միայն հնարավոր փաստել իրավահարաբերության առաջացումը:

Հակառակ դեպքում՝ Կարգի 45-րդ կետով սահմանված դրույթները չեն ծառայի իրենց նպատակին, այլակերպ մեկնաբանման դեպքում կհանգեցնեն որևէ ողջամիտ իրավական փաստարկով չհիմնավորվող մեկնաբանության՝ հաշվի չառնելով այն ընդունող մարմնի նպատակը, նորմում պարունակվող բառերի և արտահայտությունների տառացի նշանակությունը:

Այսպիսով՝ ժամկետային սահմանափակումները հետապնդում են իրավական որոշակիություն ապահովելու նպատակ, որպես պետությունում իրավական որոշակիության և կայունության երաշխավորման միջոց:

Միաժամանակ ՀՀ Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ու պաշտոնատար անձինք իրավասու են կատարելու միայն այնպիսի գործողություններ, որոնց համար լիազորված են Սահմանադրությամբ կամ օրենքներով:

ՀՀ սահմանադրական դատարանը 02.04.2014թ. կայացրած թիվ ՍԴՈ-1142 որոշմամբ իրավական որոշակիության սկզբունքի վերաբերյալ հայտնել է հետևյալ իրավական դիրքորոշումը. «Իրավական որոշակիության, իրավական անվտանգության և օրինական ակնկալիքների իրավունքի պաշտպանության սկզբունքները հանդիսանում են իրավական պետության ու իրավունքի գերակայության երաշխավորման անբաժանելի տարրերը: Սահմանադրական դատարանը 2006թ. ապրիլի 18-ի ՍԴՈ-630 որոշման մեջ, մասնավորապես, արձանագրել է, որ «... օրենքը պետք է համապատասխանի նաև Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի մի շարք վճիռներում արտահայտված այն իրավական դիրքորոշմանը, համաձայն որի՝ որևէ իրավական նորմ չի կարող համարվել «օրենք», եթե այն չի համապատասխանում իրավական որոշակիության (res judicata) սկզբունքին, այսինքն՝ ձևակերպված չէ բավարար աստիճանի հստակությամբ, որը թույլ տա քաղաքացուն դրա հետ համատեղելու իր վարքագիծը»: Առավել ևս իրավունքի գերակայության սկզբունքի որդեգրման շրջանակներում օրենքում ամրագրված իրավակարգավորումները պետք է անձի համար կանխատեսելի դարձնեն իր իրավաչափ սպասելիքները: Բացի դրանից, իրավական որոշակիության սկզբունքը, լինելով իրավական պետության հիմնարար սկզբունքներից մեկը, ենթադրում է նաև, որ իրավահարաբերությունների բոլոր սուբյեկտների, այդ թվում՝ իշխանության կրողի գործողությունները պետք է լինեն կանխատեսելի ու իրավաչափ»:

Վերը հիշատակված իրավական նորմերի նման մեկնաբանությունը բխում է նաև իրավական ակտերի որոշակիության սկզբունքից, որն իրավական պետությունում գործող

կարևորագույն սկզբունքներից մեկն է, իսկ Հայաստանի Հանրապետությունը, ինչպես հռչակված է ՀՀ Սահմանադրության թե՛ մինչև 25.12.2015թ. գործող խմբագրությամբ, թե՛ ներկայումս գործող խմբագրությամբ 1-ին հոդվածով, իրավական պետություն է:

Վերոգրյալ իրավական նորմերի մեկնաբանության և սույն գործի փաստական հանգամանքների համադրման արդյունքում արձանագրում եմ, որ տվյալ դեպքում հնարավոր չէ արձանագրել Պատվիրատուի կողմից Կարգի 45-րդ կետով սահմանված իմպերատիվ դրույթի պահպանումը՝ այն է հինգ աշխատանքային օր ժամկետը, քանի որ Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի 29.04.2022թ. նիստի թիվ 2 արձանագրությամբ հնարավոր չէր արձանագրել, թե երբ է Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից Ընկերությունների հայտերի մերժման վերաբերյալ որոշումներ կայացվել:

Նման պայմաններում գտնում եմ, որ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի «ա» ենթակետով նախատեսված պատասխանատվությունը չի կարող վրա հասնել և հանգեցնել Ընկերություններին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելուն:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 2-րդ կետով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի

Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության 20.05.2022թ. թիվ 26/26-1/9235-2022 գրությամբ «Մոսե-Արամ» ՍՊ, «ՆԻԿԴԱՎ ԳՐՈՒՊ» ԲԲ, «Վիռա» ՍՊ և «Շինտեխնիկա» ՍՊ ընկերություններին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված ընթացակարգը մերժել:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի որոշումն իրավապարտադիր է և ուժի մեջ է մտնում տեղեկագրում հրապարակվելու հաջորդ օրը:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի որոշումը կարող է փոփոխվել կամ վերացվել, այդ թվում՝ մասնակի, միայն դատարանի կողմից:

Գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձ՝ **ԳՐԻԳՈՐ ՆԵՐՍԻՍՅԱՆ**